įsikišančios aukštumos ragas stačiais Š, V ir P 10–14 m aukščio šlaitais. Tik iš Š priėjo kaimo laukų aukštumos, nuo kurių kyšulio aukščiausia vieta tepakilusi 2–2,5 m. Dabar kalno išorė gerokai pakitusi, jos R–PR dalis nukasta, iškasinėta žvyrduobėmis, per ją veda keliukas Vaitkūnai–Miškiniai.

Aukštumos kyšulys piliakalnio požymių neturi, nėra duomenų apie jiems būdingus radinius. Tačiau akmeninių kirvelių ir titnaginių dirbinių rasta kalno apylinkėse ties Vaitkūnų k., o jo topografinė padėtis labai panaši į pliakalnių. Tai galėjęs būti krantinio tipo piliakalnis, įkurtas ežero krante, prie į jį įtekančio upelio.

Maleišos slėnis

Gudonių Kapų kalnas – tai ilgas, maždaug 2 km kalnagūbris, nusidriekęs PV–ŠR kryptimi, virš aplinkinių laukų iškilęs 20 m. Kalvos plotis ties pagrindu – apie 300 m, viršūnėje – 10–50 m. Š šlaitai statesni, P nuolaidesni. Aukščiausioje kalvos R dalyje yra kaimo kapinės, kuriose laidota iki 1920 m., vėliau imtas žvyras. Dabar ten stovi keli kryžiai. Kalnas yra kairėje vieškelio Kunigiškiai–Taraldžiai pusėje. Kultūrinio sluoksnio ar įtvirtinimų pėdsakų nepastebėta, tačiau literatūroje, privačiose kolekcijose ir žmonių prisiminimuose dažnai minimi akmeniniai kirvukai (sunku pasakyti, kiek jie dubliuoja vienas kitą) įrodo, jog dabartinis Kapų kalnas į aktyvios žmogaus veiklos zoną buvo patekęs dar laikais iki Kristaus.

Savičiūnuose aplankyti „prancūzkapiais" ir „švedkapiais" vadinami kapeliai. *Maleišių k.* apylinkėse rasta kaimiškos keramikos.

SURVEYS IN THE JARA RIVER VALLEY AND THE MALEIŠA RIVER VALLEY (ANYKŠČIAI DISTRICT)

During the surveys in the Jara river valley, 6 new find spots dated to the Stone Age were detected where flint artefacts and pottery were found. In the Maleiša river valley the verbal information on objects mentioned in the archives was gathered, however, no archeologically valuable objects were found.

NAUJI DUOMENYS APIE DUBENIUOTUOSIUS AKMENIS JONIŠKIO R.

Ernestas VASILIAUSKAS

2001–2002 m. gauti nauji duomenys apie dubeniuotuosius akmenis Joniškio r. Apie užfiksuotus 2000 m. rašyta anksčiau (žr. *ATL 2000 metais*, V., 2002, p. 211–212, neg.: *JIKM*, p. f. 1244/2, 5, 7, 11, 12).

Akmuo su plokščiadugniu dubeniu iš Šilmikių (Žmirklių) (Joniškio r.) (saug. vieta: U. Vainekienės sodyba, Pašvitinio 14, Joniškis; neg.: *JIKM*, p. f. Nr. 1244/4) yra pilkos spalvos, perskilęs per dubenį, 40x75 cm dydžio, 37 cm aukščio, dubens skersmuo – 23,5 cm, gylis – 16,5 cm.

Papildomos informacijos apie dubeniuotuosius akmenis suteikė buvusios Juodeikių devynmetės mokyklos ilgametis mokytojas A. Žalys, kuris XX a. 8–9 deš. melioruojamuose laukuose atliko akmenų fotofiksaciją (nuotraukos yra nuskaitytos ir saugomos JIKM):

Užfiksuoti 3 Mančių ir 3 Tarbučių dubeniuotieji akmenys, kurių likimas dabar nežinomas.

NEW DATA ON BOWL STONES IN THE JONIŠKIS DISTRICT

In 2002 JIKM gathered new data on the bowl stones in the Joniškis district from Šilmikiai, Mančiai and Tarbučiai. A part of them are not extant, but A. Žalys, the teacher of the Juodeikiai 9-year school, carried out photofixation of them in the 8th–9th decades of the 20th century.

KURMAIČIŲ–LINKSMĖNŲ LAIDOJIMO PAMINKLAI

Ernestas VASILIAUSKAS

Kurmaičių–Linksmėnų senkapis (IP–2533/A) yra Kepalių sen., Joniškio r. Kapinynas yra įrengtas Linksmėnų k., į Š nuo Kurmaičių k. kapinaičių, Ašvinės upelio slėnyje, kairiajame numelioruoto upelio krante, 0,2 m į P–PV nuo kelio Kepaliai–Gasčiūnai ir kelio į Verškulius kryžkelės, 70 m į V–ŠV nuo Ašvinės kairiojo kranto.

Apie šį paminklą yra duomenų VAK medžiagoje – joje rašoma apie randamus archeologinius radinius ir žmonių kaulus.

Kapinynas ne kartą buvo archeologų žvalgytas pokario metais. 1968 m. žvalgė LII. Ataskaitoje nurodoma, kad III–XII a. dirbinių rasta ir kitoje vieškelio pusėje. 1973 m. kapinyną lankė MMT ir nurodė, kad senkapis su V–XII a. griautiniais kapais yra 30 m į Š nuo Kurmaičių k. kapinių, dešinėje kelio Joniškis–Gasčiūnai pusėje, Ašvinės upelio kairiajame krante.

1992 m. kapinyną žvalgė KPC. Žvalgymų metu konstatuota, kad dar gali būti išlikusių kapų į V nuo kelio Kepaliai–Gasčiūnai, siūlyta atlikti archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus.

1998 m. šio kapinyno teritorijoje atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai (KPC, vad. P. Tebelškis), kurių metu buvo iškastos 2 perkasos (32 m^2). Perkasoje 2 (perkasos kastos netoli vieškelio Gasčiūnai–Kepaliai, į V nuo jo) aptikti 7 kapų duobių kontūrai. Ištirti 2 griautiniai VII–VIII a. kapai su įkapėmis.

Dalis kapinyno yra įtraukta į archeologinių paminklų sąrašą, kita dalis, esanti privačių žmonių valdose (į R nuo kelio Kepaliai–Gasčiūnai), tebeariama iki šiol.

ŠMA, VDKM, LNM ir TIM yra saugomi III–XIII a. archeologiniai radiniai (segės, smeigtukai, pakabučiai, krūtinės papuošalai, antkaklės ir kt.). Jie dažnai yra minimi Lietuvos mokslinėje archeologinėje literatūroje. Naujus VIII–XI a. radinius (žalvarinė aguoninė lankinė segė, antkaklių fragmentai, žiedinis ir kryžinis smeigtukai), plečiant senasias Kurmaičių kapines, surinko V. Vaineikis 2002 m.

Dažnai literatūroje ir muziejuose kapinyno archeologinių radinių kolekcija iš šio paminklo yra žymima pavadinimu, sudarytu iš trijų žodžių – *Linksmėnai–Kurmaičiai–Trivalakiai*, nes jis iki 1924 m. priklausė Kurmaičių dvarui, o vėliau – Linksmėnų k. Sklypo su senkapiu savininkas gyveno gretimame Trivalakių k. (Pakruojo r.), todėl radiniai, patekę į muziejus, buvo skiriami šiems kaimams.

Siekiant nustatyti Kurmaičių–Linksmėnų archeologijos paminklų išlikimo būklę ir chronologiją 2002 m. rugsėjo 20 d. buvo vykdyti archeologiniai žvalgymai (JIKM).